



Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

13. september 2018*

»Præjudiciel forelæggelse – fri bevægelighed for personer – artikel 45 TEUF – tiltrædelsesakten af 2003 – kapitel 2 i bilag XII – mulighed for, at en medlemsstat kan fravige artikel 7, stk. 2, i forordning (EU) nr. 492/2011 og artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38/EF – polsk statsborger, som ikke har tilbagelagt en registreret periode på 12 måneders arbejde i værtsmedlemsstaten«

I sag C-618/16,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) (appeldomstol (afdelingen for forvaltningsretlige sager), Det Forenede Kongerige) ved afgørelse af 21. november 2016, indgået til Domstolen den 29. november 2016, i sagen:

Rafal Prefeta

mod

Secretary of State for Work and Pensions,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.L. da Cruz Vilaça, Domstolens vicepræsident, A. Tizzano (refererende dommer), og dommerne E. Levits, A. Borg Barthet og M. Berger,

generaladvokat: M. Wathelet,

justitssekretær: ekspeditionssekretær L. Hewlett,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 11. januar 2018,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Rafal Prefeta, ved solicitor J. Power, barrister T. Royston, og R. Drabble, QC,
- Det Forenede Kongeriges regering ved R. Fadoju og C. Crane, som befuldmægtigede, bistået af barristers K. Apps og D. Blundell,
- Europa-Kommissionen ved D. Martin og J. Tomkin, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 28. februar 2018,

* Processprog: engelsk.

afsagt følgende

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af bilag XII til akten vedrørende vilkårene for Den Tjekkiske Republiks, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union (EUT 2003, L 236, s. 33, herefter »tiltrædelsesakten af 2003«), artikel 7, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 492/2011 af 5. april 2011 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Unionen (EUT 2011, L 141, s. 1) samt artikel 7, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EØF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF (EUT 2004, L 158, s. 77).
- 2 Denne anmodning om præjudiciel afgørelse er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem Rafal Prefeta og Secretary of State for Work and Pensions (ministeren for beskæftigelse og pension, Det Forenede Kongerige) (herefter »ministeren«) vedrørende sidstnævntes afslag på at indrømme ham en indtægtsrelateret arbejdsløsheds- og understøttelsesydelse.

Retsforskrifter

EU-retten

Tiltrædelsesakten af 2003

- 3 Tiltrædelsesakten af 2003 fastlægger vilkårene for bl.a. Republikken Polens tiltrædelse af Den Europæiske Union og fastsætter tilpasninger af traktaterne.
- 4 Følgende fremgår af aktens artikel 1, andet og femte led:

»I denne akt:

[...]

- forstås ved udtrykket »nuværende medlemsstater« Kongeriget Belgien, Kongeriget Danmark, Forbundsrepublikken Tyskland, Den Helleniske Republik, Kongeriget Spanien, Den Franske Republik, Irland, Den Italienske Republik, Storhertugdømmet Luxembourg, Kongeriget Nederlandene, Republikken Østrig, Den Portugisiske Republik, Republikken Finland, Kongeriget Sverige og Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland

[...]

- forstås ved udtrykket »nye medlemsstater« Den Tjekkiske Republik, Republikken Estland, Republikken Cypern, Republikken Letland, Republikken Litauen, Republikken Ungarn, Republikken Malta, Republikken Polen, Republikken Slovenien og Den Slovakiske Republik

[...]«

- 5 Fjerde del i tiltrædelsesakten af 2003 indeholder midlertidige bestemmelser, der gælder for nye medlemsstater. Den nævnte akts artikel 24, som fremgår af denne del, bestemmer følgende:

»De foranstaltninger, der opregnes i bilag V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII og XIV til denne akt, gælder for de nye medlemsstater på betingelserne i de nævnte bilag.«

- 6 Bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003 har overskriften »Liste omhandlet i artikel 24 i tiltrædelsesakten: Polen«. Kapitel 2, stk. 1, 2, 5 og 9, i dette bilag vedrørende den frie bevægelighed for personer har følgende ordlyd:

»1. [Artikel 45 TEUF og artikel 56, stk. 1, TEUF] finder kun fuld anvendelse for så vidt angår arbejdskraftens frie bevægelighed og fri udveksling af tjenesteydelser, der indebærer midlertidig udstationering af arbejdstagere i henhold til artikel 1 i [Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/71/EF af 16. december 1996 om udstationering af arbejdstagere som led i udveksling af tjenesteydelser (EFT 1997, L 18, s. 1)], mellem Polen på den ene side og Belgien, Den Tjekkiske Republik, Danmark, Tyskland, Estland, Grækenland, Spanien, Frankrig, Irland, Italien, Letland, Litauen, Luxembourg, Ungarn, Nederlandene, Østrig, Portugal, Slovenien, Slovakiet, Finland, Sverige og Det Forenede Kongerige på den anden side, i henhold til overgangsbestemmelserne i punkt 2-14.

2. Som en undtagelse fra [artikel] 1-6 i [Rådets forordning (EØF) nr. 1612/68 af 15. oktober 1968 om arbejdskraftens frie bevægelighed inden for Fællesskabet (EFT 1968 II, s. 467)] kan de nuværende medlemsstater indtil udløbet af en periode på to år efter tiltrædelsesdatoen anvende nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler til at regulere polske statsborgeres adgang til deres arbejdsmarked. De nuværende medlemsstater kan fortsætte med at anvende sådanne foranstaltninger indtil udløbet af en periode på fem år efter tiltrædelsesdatoen.

Polske statsborgere, der på tiltrædelsesdatoen har lovlig beskæftigelse i en af de nuværende medlemsstater, og hvis arbejdstilladelse i den pågældende medlemsstat er udstedt for en uafbrudt periode på mindst 12 måneder, har adgang til arbejdsmarkedet i denne medlemsstat, men ikke til arbejdsmarkedet i andre medlemsstater, der anvender nationale foranstaltninger.

Polske statsborgere, der efter tiltrædelsen får arbejdstilladelse i en af de nuværende medlemsstater for en uafbrudt periode på mindst 12 måneder, skal have de samme rettigheder. De polske statsborgere, der er omhandlet i andet og tredje afsnit, mister de rettigheder, der er nævnt i disse afsnit, hvis de frivilligt forlader arbejdsmarkedet i den pågældende nuværende medlemsstat.

Polske statsborgere, der på tiltrædelsesdatoen eller i en periode, hvori der anvendes nationale foranstaltninger, har lovlig beskæftigelse i en af de nuværende medlemsstater, og hvis arbejdstilladelse i den pågældende medlemsstat er udstedt for en periode på under 12 måneder, har ikke de nævnte rettigheder.

[...]

5. En medlemsstat, der opretholder nationale foranstaltninger eller foranstaltninger i henhold til bilaterale aftaler ved udgangen af den femårige periode i punkt 2, kan, hvis der forekommer eller er risiko for alvorlige forstyrrelser på arbejdsmarkedet, og efter at Kommissionen er blevet underrettet herom, fortsætte med at anvende disse foranstaltninger indtil udløbet af en periode på syv år efter tiltrædelsesdatoen. Hvis der ikke gives meddelelse herom, vil artikel 1-6 i forordning [nr. 1612/68] finde anvendelse.

9. For så vidt visse bestemmelser i [Rådets direktiv 68/360/EØF af 15. oktober 1968 om afskaffelse af restriktioner om rejse og ophold inden for Fællesskabets for medlemsstaternes arbejdstagere og deres familiemedlemmer (EFT 1968, L 257, s. 13)] ikke kan adskilles fra de bestemmelser i forordning

(EØF) nr. 1612/68, hvis gennemførelse udsættes i henhold til punkt 2-5 og punkt 7 og 8, kan Polen og de nuværende medlemsstater fravige disse bestemmelser i det omfang, det er nødvendigt for at anvende punkt 2-5 og punkt 7 og 8.«

Forordning nr. 492/2011

- 7 Kapitel I i forordning nr. 492/2011 har overskriften »Beskæftigelse, ligebehandling og arbejdstagerens familie«.
- 8 I dette kapitels afsnit 1 med overskriften »Adgang til beskæftigelse« forbyder artikel 1-6 i forordning nr. 492/2011 i det væsentlige love eller administrative bestemmelser og administrativ praksis i en medlemsstat, som for de øvrige medlemsstaters statsborgere begrænser eller gør tilbud og ansøgninger om beskæftigelse, adgang til beskæftigelse og udøvelse heraf afhængig af betingelser, der ikke gælder for statsborgere i denne medlemsstat.
- 9 I samme kapitels afsnit 2, der har overskriften »Udøvelse af beskæftigelse og ligebehandling«, bestemmer den samme forordnings artikel 7, stk. 1 og 2:
- »1. En arbejdstager, der er statsborger i en medlemsstat, må ikke på grund af sin nationalitet behandles anderledes på de øvrige medlemsstaters område end indenlandske arbejdstagere med hensyn til beskæftigelses- og arbejdsvilkår, navnlig for så vidt angår aflønning, afskedigelse og, i tilfælde af arbejdsløshed, genoptagelse af beskæftigelse i faget eller genansættelse.
2. Arbejdstageren nyder samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske arbejdstagere.«

- 10 Artikel 41 i forordning nr. 492/2011 fastsætter:

»Forordning [nr. 1612/68] ophæves.

Henvisninger til den ophævede forordning gælder som henvisninger til nærværende forordning og læses efter sammenligningstabellen i bilag II.«

Direktiv 2004/38

- 11 Artikel 7 i direktiv 2004/38 med overskriften »Retten til ophold i mere end tre måneder« bestemmer:
- »1. Enhver unionsborger har ret til at opholde sig på en anden medlemsstats område i mere end tre måneder, hvis den pågældende:
- a) er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende i værtsmedlemsstaten [...]
- [...]
3. Med henblik på anvendelsen af stk. 1, litra a), bevarer en unionsborger, der ikke længere er arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, sin status som arbejdstager eller selvstændig erhvervsdrivende, hvis den pågældende:
- a) er midlertidig uarbejdsdygtig som følge af sygdom eller ulykke
- b) er uforskyldt arbejdsløs efter at have haft lønnet beskæftigelse i mere end et år, og dette er behørigt konstateret, og vedkommende tilmelder sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende

- c) er uforskyldt arbejdsløs efter udløbet af en tidsbegrænset ansættelseskontrakt af mindre end et års varighed eller uforskyldt har mistet sit arbejde i løbet af de første tolv måneder, og dette er behørigt konstateret, og den pågældende tilmelder sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende. I det tilfælde bevarer den pågældende sin status som arbejdstager i mindst seks måneder
- d) påbegynder en erhvervsuddannelse. Medmindre personen er uforskyldt arbejdsløs, kan status som arbejdstager dog kun bevares, hvis der er en forbindelse mellem den tidligere erhvervs-mæssige beskæftigelse og den omhandlede uddannelse.«

[...]

- 12 Samme direktivs artikel 38, der har overskriften »Ophævelse«, fastsætter i stk. 2 og 3:

»2. Direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF ophæves med virkning fra den 30. april 2006.

3. Henvisninger til de ophævede bestemmelser betragtes som henvisninger til dette direktiv.«

Det Forenede Kongeriges lovgivning

- 13 Immigration (European Economic Area) Regulations 2006/1003 (bekendtgørelse 2006/1003 om indvandring (Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde), herefter »2006 Regulations«), vedtaget med henblik på gennemførelsen af direktiv 2004/38, ændrede Accession (Immigration and Worker Registration) Regulations 2004/1219 (bekendtgørelse 2004/1219 om tiltrædelse (indvandring og registrering af arbejdstagere)). I henhold til den således ændrede sidstnævnte forordning (herefter »2004 Regulations«) er Det Forenede Kongeriges anvendelse af EU-reglerne om fri bevægelighed for arbejdstagere blevet udskudt hvad angår statsborgerne i otte af de ti medlemsstater, der tiltrådte Den Europæiske Union den 1. maj 2004, herunder Republikken Polen. Disse undtagelsesforanstaltninger, der blev vedtaget på grundlag af artikel 24 i tiltrædelsesakten af 2003, forblev i kraft indtil den 30. april 2011.
- 14 2004 Regulations fastsætter en registreringsordning (*Accession State Worker Registration Scheme* (registreringsordning for arbejdstagere fra de tiltrædende stater), som fandt anvendelse på statsborgere fra de otte tiltrædelsesstater, der havde arbejdet i Det Forenede Kongerige i perioden fra den 1. maj 2004 til den 30. april 2011.
- 15 Regulation 2 i disse Regulations med overskriften »Arbejdstagere fra en tiltrædelsesstat, der er underlagt registrering« fastsatte:

»1. Med forbehold af bestemmelserne i de følgende paragraphs i denne regulation er »en arbejdstager fra en tiltrædelsesstat, der er underlagt registrering«, en statsborger fra en relevant tiltrædelsesstat, som arbejder i Det Forenede Kongerige i løbet af tiltrædelsesperioden.

[...]

4. En statsborger fra en relevant tiltrædelsesstat, som har lovlig beskæftigelse i Det Forenede Kongerige i en uafbrudt periode på 12 måneder, der helt eller delvist ligger efter den 30. april 2004, ophører med at være registreringspligtig arbejdstager fra en tiltrædelsesstat ved udgangen af denne periode på 12 måneder.

[...]

8. Med henblik på paragraph (3) og (4) anses en person for at have arbejdet i Det Forenede Kongerige i en uafbrudt periode på 12 måneder, hvis den pågældende har haft lovlig beskæftigelse i Det Forenede Kongerige ved begyndelsen og afslutningen af denne periode, og hvis enhver mellemliggende periode, hvor vedkommende ikke har haft lovlig beskæftigelse i Det Forenede Kongerige, ikke overstiger 30 dage i alt.

[...]«

16 Af regulation 4(2) i de nævnte Regulations fremgår:

»En statsborger fra en relevant tiltrædelsesstat, der har status af arbejdstager fra en tiltrædelsesstat med pligt til at lade sig registrere, hvis vedkommende begynder at arbejde i Det Forenede Kongerige, har ikke ret til at opholde sig i Det Forenede Kongerige som arbejdssøgende med henblik på at søge arbejde.«

17 Regulation 5(3) og (4), i 2004 Regulations bestemmer:

»3. Med forbehold af paragraph (4) finder regulation 6(2) i 2006 Regulations ikke anvendelse på en registreringspligtig arbejdstager fra en tiltrædelsesstat, der holder op med at arbejde.

4. Når en registreringspligtig arbejdstager fra en tiltrædelsesstat holder op med at arbejde for en godkendt arbejdsgiver under de omstændigheder, der er nævnt i regulation 6(2), i [2006 Regulations] i en periode på en måned regnet fra den dato, hvor den pågældende begyndte at arbejde, finder denne regulation anvendelse på den pågældende arbejdstager i den resterende del af denne periode på en måned.«

18 Regulation 6(1) i 2006 Regulations vedrørende situationer, hvor en statsborger fra en medlemsstat i Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde har ret til udvidet ophold i Det Forenede Kongerige, bestemte i den affattelse, der var gældende på tidspunktet for de i hovedsagen omhandlede omstændigheder:

»1. I disse Regulations forstås ved udtrykket »person, der har opholdsret«, enhver EØS-statsborger, der er etableret i Det Forenede Kongerige som:

[...]

b) arbejdstager

[...]«

19 Regulation 6(2) i 2006 Regulations præciserede de betingelser, som en person, der er ophørt med at arbejde, skal opfylde for at bevare sin status som arbejdstager, jf. paragraph (1)(b) i samme regulation, og bestemte:

»Med forbehold af regulation 7A(4), ophører en person, som ikke længere arbejder, ikke med at blive betragtet som arbejdstager med henblik på paragraph 1(b), hvis den pågældende

a) er midlertidigt uarbejdsdygtig som følge af en sygdom eller en ulykke

b) er uforskyldt arbejdsløs efter at have haft lønnet beskæftigelse i Det Forenede Kongerige, og dette er behørigt konstateret, forudsat at vedkommende tilmelder sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende, og

i) har været ansat i et år eller mere, før han/hun blev arbejdsløs

ii) ikke har været arbejdsløs i mere end seks måneder; eller

iii) kan bevise, at den pågældende søger beskæftigelse i Det Forenede Kongerige og har en reel chance for at blive ansat

[...]«

20 Regulation 7A(4) i 2006 Regulations havde følgende ordlyd:

»Regulation 6(2) finder anvendelse på en arbejdstager fra en tiltrædelsesstat, hvis den pågældende

a) den 30. april 2011 var omfattet af regulation 5(4) i [2004 Regulations], eller

b) er uarbejdsdygtig, arbejdsløs eller var ophørt med at arbejde efter den 1. maj 2011.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

21 Rafal Prefeta, som er polsk statsborger, indrejste i Det Forenede Kongerige i løbet af 2008 og arbejdede dér fra den 7. juli 2009 til den 11. marts 2011, som var den dato, hans lønnede beskæftigelse ophørte som følge af en skade, der var opstået uden for hans arbejde.

22 Siden sin ankomst til Det Forenede Kongerige har Rafal Prefeta haft status som »en arbejdstager fra en tiltrædelsesstat, der er underlagt registrering« i henhold til regulation 2(1) i 2004 Regulations. Da han ikke havde fået et registreringsbevis som arbejdstager før den 5. januar 2011, havde Rafal Prefeta dog kun udøvet registreret arbejde i en samlet periode på to måneder og seks dage.

23 Efter den 11. marts 2011 blev Rafal Prefeta, der behørigt var konstateret uforskyldt arbejdsløs, tilmeldt arbejdsformidlingen som arbejdssøgende. Som følge heraf fik han udbetalt arbejdsløshedsunderstøttelse fra den 20. marts 2011.

24 Den 20. oktober 2011 indgav Rafal Prefeta en ansøgning om en indtægtsrelateret arbejdsløsheds- og understøttelsesydelse til ministeren.

25 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at denne ydelse, som er beregnet til kategorier af personer, hvis arbejdsevne er begrænset på grund af deres fysiske eller psykiske tilstand, kun kan tildeles arbejdstagere i henhold til regulation 6(1)(b) og regulation 6(2) i 2006 Regulations, og ikke arbejdssøgende.

26 Ministeren afslog derfor Rafal Prefetas anmodning og var af den opfattelse, at han ikke havde påvist, at han, inden han mistede sit arbejde, havde arbejdet i en uafbrudt periode på mindst 12 måneder og var registreret i overensstemmelse med 2004 Regulations, som ville have gjort det muligt for ham at bevare sin status som arbejdstager i henhold til regulation 6(1)(b) og regulation 6(2) i 2006 Regulations.

27 Rafal Prefeta iværksatte et søgsmål mod ministerens afgørelse ved First-tier Tribunal (Social Entitlement Chamber) (retten i første instans (afdelingen for sager om sociale rettigheder), Det Forenede Kongerige). Da denne ret ikke gav ham medhold, iværksatte Rafal Prefeta appel til prøvelse denne afgørelse ved Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) (appeldomstolen (afdelingen for forvaltningsretlige sager), Det Forenede Kongerige).

28 I sin appel har Rafal Prefeta i det væsentlige gjort gældende, at regulation 5(3) i 2004 Regulations hindrede statsborgere fra de berørte tiltrædende stater, som ikke havde arbejdet i Det Forenede Kongerige med et registreringsbevis i en uafbrudt periode på 12 måneder, i at bevare deres status som arbejdstagere som omhandlet i artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38 og i at få ret til ligebehandling i henhold til artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011. Ifølge Rafal Prefeta kan en national lovgivning, der strider mod de to sidstnævnte bestemmelser, imidlertid ikke være begrundet i tiltrædelsesakten af 2003, idet denne ikke tillader undtagelser fra disse bestemmelser.

- 29 Ministeren fastholdt til gengæld, at 2004 Regulations var forenelig med tiltrædelsesakten af 2003. I denne forbindelse bemærkede han, at kapitel 2, punkt 2, i bilag XII til den nævnte tiltrædelsesakt fastsætter, at polske statsborgere, der har lovlig beskæftigelse i en periode, hvor der anvendes nationale foranstaltninger, og hvis arbejdstilladelse i den pågældende medlemsstat er udstedt for en periode på under 12 måneder, ikke har de rettigheder, som arbejdstagere har i overensstemmelse med artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38 og artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011.
- 30 På denne baggrund har Upper Tribunal (Administrative Appeals Chamber) (appeldomstol (afdelingen for forvaltningsretlige sager)) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Giver bilag XII [til tiltrædelsesakten af 2003] medlemsstaterne mulighed for at udelukke polske statsborgere fra rettighederne i henhold til [artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011] og artikel 7, stk. 3, [i direktiv 2004/38], såfremt arbejdstageren, selv om han havde opfyldt det nationale krav om registrering af sin lønnede beskæftigelse for sent, ikke endnu havde haft lønnet beskæftigelse i en uafbrudt registreret periode på 12 måneder?
- 2) Såfremt svaret på det første spørgsmål er »nej«, kan en polsk statsborger under omstændighederne i det første spørgsmål da påberåbe sig artikel 7, stk. 3, [i direktiv 2004/38], der omhandler bevarelse af status som arbejdstager?«

Om de præjudicielle spørgsmål

Det første spørgsmål

- 31 Med sit første spørgsmål ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om kapitel 2 i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003 skal fortolkes således, at det giver Det Forenede Kongerige mulighed for i den deri fastsatte overgangsperiode at udelukke en polsk statsborger, der ikke opfylder den i national lovgivning fastsatte bestemmelse om at have udøvet registret arbejde på dets område i en uafbrudt periode på 12 måneder, fra rettighederne i henhold til artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38 og artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011.
- 32 I denne henseende skal det indledningsvis bemærkes, at kapitel 2, punkt 1, i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003 bestemmer, at artikel 39 og artikel 49, stk. 1, EF (nu henholdsvis artikel 45 TEUF og artikel 56, stk. 1, TEUF) kun finder fuld anvendelse med forbehold af de i det samme kapitels stk. 2-14 fastsatte overgangsbestemmelser med hensyn til arbejdskraftens frie bevægelighed og den frie udveksling af tjenesteydelser, som indebærer en midlertidig udstationering af arbejdstagere mellem Polen og de nuværende medlemsstater. Disse overgangsbestemmelser fastsætter i det væsentlige undtagelserne fra artikel 1-6 i forordning nr. 1612/68 samt, under visse betingelser, bestemmelserne i direktiv 68/360.
- 33 Kapitel 2 i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003 henviser ganske vist ikke til hverken direktiv 2004/38 eller forordning nr. 492/2011, da disse tekster blev vedtaget efter denne tiltrædelsesakts ikrafttræden. Det fremgår dog af ordlyden af dette direktivs artikel 38, stk. 3, og nævnte forordnings artikel 41, at henvisningerne til forordning nr. 1612/68 og direktiv 68/360, der blev ophævet ved disse to retsakter, skal betragtes som henvisninger til de tilsvarende bestemmelser i henholdsvis direktiv 2004/38 og forordning nr. 492/2011.
- 34 For at besvare det spørgsmål, som den forelæggende ret har forelagt, skal det således undersøges, om kapitel 2 i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003 giver Det Forenede Kongerige mulighed for under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede at udelukke anvendelsen af artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38. Anvendelsen af artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011, hvorefter en arbejdstager,

der er statsborger i en medlemsstat, nyder samme sociale og skattemæssige fordele som indenlandske arbejdstagere, forudsætter nemlig, at en person i Rafal Prefetas situation, idet han ophører med at udøve lønnet arbejde eller selvstændig erhvervsvirksomhed, alligevel kan bevare sin status som arbejdstager på grundlag af artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38.

- 35 I denne henseende skal det i overensstemmelse med kapitel 2, punkt 9, i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003 bemærkes, at kun for så vidt som visse bestemmelser i direktiv 2004/38 ikke kan adskilles fra bestemmelserne i forordning nr. 492/2011, hvis anvendelse er blevet udsat i henhold til punkt 2-5, 7 og 8 i kapitel 2 i bilag XII til denne tiltrædelsesakt, kan Republikken Polen og de nuværende medlemsstater fravige bestemmelserne i direktiv 2004/38 i det omfang, det er nødvendigt for at anvende disse punkter.
- 36 Som følge heraf skal det for det første undersøges, om artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38 kan adskilles fra artikel 1-6 i forordning nr. 492/2011, hvis anvendelse således er blevet udsat.
- 37 I denne forbindelse skal det, som generaladvokaten har anført i punkt 62 i sit forslag til afgørelse, bemærkes, at muligheden for en EU-borger, der midlertidigt er ophørt med at udøve lønnet arbejde eller selvstændig erhvervsvirksomhed, for at bevare sin status som arbejdstager på grundlag af artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38 samt den tilsvarende opholdsret i henhold til direktivets artikel 7, stk. 1, hviler på den forudsætning, at denne borger er til rådighed og i stand til at komme ind på værtsmedlemsstatens arbejdsmarked igen inden for en rimelig frist (jf. analogt dom af 19.6.2014, Saint Prix, C-507/12, EU:C:2014:2007, præmis 38-41).
- 38 Dels omfatter artikel 7, stk. 3, litra a), i direktiv 2004/38 nemlig den situation, hvor en EU-borger er blevet midlertidigt uarbejdsdygtig som følge af en sygdom eller en ulykke, hvilket forudsætter, at den nævnte borger kan genoptage sit lønnede arbejde eller sin selvstændige erhvervsvirksomhed, når denne midlertidige uarbejdsdygtighed er tilendebragt. Dels kræver dette direktivs artikel 7, stk. 3, litra b) og c), at en ikke-erhvervsaktiv EU-borger tilmelder sig arbejdsformidlingen som arbejdssøgende, mens det nævnte direktivs artikel 7, stk. 3, litra d), pålægger ham, under nærmere fastsatte betingelser, at påbegynde en erhvervsuddannelse.
- 39 Artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38 omfatter derfor de situationer, hvor borgerens genindtræden på værtsmedlemsstatens arbejdsmarked forudses inden for en rimelig frist. Anvendelsen af denne bestemmelse kan derfor ikke adskilles fra anvendelsen af bestemmelserne i forordning nr. 492/2011, som regulerer adgangen til beskæftigelse for en statsborger i en medlemsstat på en anden medlemsstats område, nemlig denne forordnings artikel 1-6.
- 40 For det andet skal det undersøges, om det er nødvendigt at fravige artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38 for at anvende de undtagelser, der er fastsat i overgangsbestemmelserne i kapitel 2, punkt 2-5, 7 og 8, i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003.
- 41 I denne henseende skal det bemærkes, at Domstolen allerede har fastslået, at overgangsbestemmelserne i kapitel 2 i bilag XII til denne tiltrædelsesakt tilsigter at undgå, at der efter de nye medlemsstaters tiltrædelse af Unionen opstår forstyrrelser på arbejdsmarkedet i de gamle medlemsstater som følge af en pludselig tilgang af et stort antal arbejdssøgende statsborgere fra de nævnte nye stater (jf. i denne retning dom af 10.2.2011, Vicoplus m.fl., C-307/09 – C-309/09, EU:C:2011:64, præmis 34 og den deri nævnte retspraksis).
- 42 I det foreliggende tilfælde er 2004 Regulations, som Det Forenede Kongeriges regering og Kommissionen har fremhævet i deres skriftlige bemærkninger, blevet vedtaget af den nævnte medlemsstat under anvendelse af de undtagelser, der fremgår af kapitel 2, punkt 2 og 9, i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003.

- 43 Kapitel 2, punkt 2, første afsnit, i bilag XII til denne tiltrædelsesakt fastsætter imidlertid i det væsentlige, at de nuværende medlemsstater som undtagelse til artikel 1-6 i forordning 492/2011 og i overgangsperioden efter tiltrædelsesdatoen anvender foranstaltninger til regulering af polske statsborgeres adgang til deres arbejdsmarked.
- 44 Det er således på dette grundlag, at regulation 2 i 2004 Regulations indførte statussen »arbejdstagere fra en tiltrædelsesstat, der er underlagt registrering«, som er møntet på statsborgere fra tiltrædelsesstater, der arbejder i Det Forenede Kongerige i 2004 Regulations' anvendelsesperiode, i Det Forenede Kongeriges retsorden. Det var i 2004 Regulations fastsat, at de omhandlede arbejdstagere ville have denne status, når de havde gennemført 12 måneders registreret arbejde på den nævnte medlemsstats område, og at dette arbejde skulle have været helt eller delvist udført efter den 30. april 2004.
- 45 I den periode, hvor en statsborger fra en relevant tiltrædelsesstat havde den nævnte status, skulle han opnå et bevis for registreringen af sit arbejde ved de kompetente nationale myndigheder, og han nød ikke de samme rettigheder, som EU giver en statsborger i en medlemsstat, der flytter til en anden medlemsstat for at arbejde. Navnlig begrænsede regulations 4 og 5 i 2004 Regulations retten for en statsborger fra en tiltrædelsesstat til at opholde sig i Det Forenede Kongerige som arbejdssøgende med henblik på at søge arbejde samt dennes mulighed for at bevare sin status som arbejdstager og den tilsvarende ret til ophold, når han ophørte med at udøve lønnet arbejde eller selvstændig erhvervsvirksomhed.
- 46 Som Kommissionen i det væsentlige har bemærket i sine skriftlige bemærkninger, var den af Det Forenede Kongerige indførte undtagelse fra artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38 nødvendig for at give de foranstaltninger, der var vedtaget af medlemsstaterne, fuld virkning ved anvendelsen af de i overgangsbestemmelserne fastsatte undtagelser, som fremgår af kapitel 2, punkt 2 og 9, i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003.
- 47 Hvis en arbejdstager fra en tiltrædelsesstat, som var ophørt med at udøve lønnet arbejde eller selvstændig erhvervsvirksomhed, uden først at have gennemført 12 måneders uafbrudt registreret arbejde i Det Forenede Kongerige, havde kunnet påberåbe sig artikel 7, stk. 3, i det nævnte direktiv for at bevare sin status som arbejdstager samt den tilsvarende opholdsret i henhold til det samme direktivs artikel 7, stk. 1, havde Det Forenede Kongerige nemlig ikke kunnet give de undtagelsesforanstaltninger, der navnlig tilsigter at begrænse retten for ikke-erhvervsaktive statsborgere fra en tiltrædelsesstat til at opholde sig på dets område med henblik på at søge beskæftigelse dér, fuld virkning.
- 48 På baggrund af det ovenstående kan det konkluderes, at kapitel 2, punkt 2 og 9, i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003 under omstændigheder som de i hovedsagen omhandlede giver Det Forenede Kongerige mulighed for at udelukke anvendelsen af artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38.
- 49 Denne konklusion kan ikke drages i tvivl ved den omstændighed, at Rafal Prefeta i det foreliggende tilfælde havde arbejdet i Det Forenede Kongerige i perioden mellem den 7. juli 2009 og den 11. marts 2011, dvs. i en periode på omkring 20 måneder, før han ophørte med at udføre sit arbejde.
- 50 Som generaladvokaten i det væsentlige har anført i punkt 69-71 i forslaget til afgørelse, fremgår det nemlig af kapitel 2, punkt 2, tredje afsnit, i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003, at de polske statsborgere skulle have opfyldt to kumulative betingelser for at undgå at være omfattet af de undtagelsesforanstaltninger, der er vedtaget på grundlag af den tekst, nemlig dels gennemførelsen af en uafbrudt arbejdsperiode på 12 måneder, og dels adgang til arbejdsmarkedet i den pågældende medlemsstat.

- 51 Hvad angår denne anden betingelse skal det bemærkes, at 2004 Regulations gør adgangen til arbejdsmarkedet afhængig af erhvervelsen af et registreringsbevis ved de kompetente nationale myndigheder.
- 52 Det fremgår nemlig af de sagsakter, som Domstolen har til rådighed, at Rafal Prefeta først erhvervede beviset for registreringen af sit arbejde ved de kompetente nationale myndigheder i Det Forenede Kongerige den 5. januar 2011, således at han kun skal anses for at have haft adgang til arbejdsmarkedet i denne medlemsstat i en samlet periode på to måneder og seks dage, mindre end de 12 måneder, der er påkrævet i henhold til kapitel 2, punkt 2, tredje afsnit, i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003.
- 53 Under disse omstændigheder, og eftersom Rafal Prefeta ikke kunne støtte ret på artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38 for at bevare sin status som arbejdstager efter at være ophørt med at udøve sit arbejde, var han heller ikke i stand til at påberåbe sig artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011, idet sidstnævnte omhandler statsborgere i en medlemsstat, der kan støtte ret på den nævnte status (jf. i denne retning dom af 18.7.2007, Geven, C-213/05, EU:C:2007:438, præmis 16, og af 21.2.2013, N., C-46/12, EU:C:2013:97, præmis 48 og 49).
- 54 Som følge heraf er det ikke nødvendigt at undersøge, om kapitel 2 i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003 giver det Forenede Kongerige mulighed for at udelukke anvendelsen af artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 492/2011 i en situation som den i hovedsagen omhandlede.
- 55 Henset til det ovenstående skal det første spørgsmål besvares med, at kapitel 2 i bilag XII til tiltrædelsesakten af 2003 skal fortolkes således, at det i den overgangsperiode, der er fastsat deri, giver Det Forenede Kongerige mulighed for at udelukke en polsk statsborger som Rafal Prefeta, der ikke opfylder den i national lovgivning fastsatte betingelse om at have udøvet registret arbejde på dets område i en uafbrudt periode på 12 måneder, fra rettighederne i henhold til artikel 7, stk. 3, i direktiv 2004/38.

Det andet spørgsmål

- 56 Under hensyn til besvarelsen af det første spørgsmål er det uforholdsmæssigt at besvare det andet spørgsmål.

Sagsomkostninger

- 57 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

Kapitel 2 i bilag XII til akten vedrørende villkårene for Den Tjekkiske Republik, Republikken Estlands, Republikken Cyperns, Republikken Letlands, Republikken Litauens, Republikken Ungarns, Republikken Maltas, Republikken Polens, Republikken Sloveniens og Den Slovakiske Republiks tiltrædelse og tilpasningerne af de traktater, der danner grundlag for Den Europæiske Union, skal fortolkes således, at det i den overgangsperiode, der er fastsat deri, giver Det Forenede Kongerige Storbritannien og Nordirland mulighed for at udelukke en polsk statsborger som Rafal Prefeta, der ikke opfylder den i national lovgivning fastsatte betingelse om at have udøvet registreret arbejde på dets område i en uafbrudt periode på 12 måneder, fra rettighederne i henhold til artikel 7, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38 af 29. april 2004 om unionsborgeres og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig

frit på medlemsstaternes område, om ændring af forordning (EF) nr. 1612/68 og om ophævelse af direktiv 64/221/EØF, 68/360/EØF, 72/194/EØF, 73/148/EØF, 75/34/EØF, 75/35/EØF, 90/364/EØF, 90/365/EØF og 93/96/EØF.

Underskrifter